

РЕШЕНИЕ

№ 26744

гр. София, 07.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав, в
публично заседание на 30.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Йоана Владимирова, като разгледа дело номер **7105** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.27а от Закона за закрила на детето (ЗЗДет.).
Образувано е по жалба от Д. Г. А., подадена чрез упълномощения процесуален представител адв. А. Т., срещу заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-016/20.03.2025 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л. (ДСП-Л.), с която на основание чл.33 от ППЗЗДет. във вр. с чл.25, т.3, чл.26, ал.1 и чл.27, ал.1 от ЗЗДет. е наредено детето на жалбоподателката - К. Д. А., [дата на раждане] - да бъде настанен в утвърдено със заповед № 05-РДСП-0013/01.03.2021 г. на директора на РДСП – В. приемно семейство, живеещо на територията на ДСП - В..
С жалбата се твърди, че обжалваната заповед е незаконосъобразна, необоснована, неправилна и издадена в нарушение на процесуалните правила, свързани със защита на правата на родителите. Жалбоподателката счита, че не са били налице материалноправните предпоставки на чл.25, ал.1, т.3 от ЗЗДет. във вр. с чл.33, ал.1 от Правилника за прилагането му. Наложена мярка за принудително настаняване на детето в приемно семейство била сред най-тежките и крайни мерки, като налагането ѝ следвало да бъде предшествано от други по-леки мерки за закрила. Това правело оспорената заповед несъответна на целта на закона. Заповедта се основавала на социален доклад, който бил изготвен 1 ден след принудителното отвеждане на детето и не бил връчен на оспорващата по надлежния ред. Оспореният акт бил немотивиран. Изложени са и доводи за невъзможност на родителите да посещават детето си и останалите пет деца, тъй като същите били настанени в приемни семейства в [населено място] на 240 км от С..
Ответникът - директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – район Л. в представен по делото писмен отговор и в открито съдебно заседание чрез процесуалния си представител юрк. О.

С. оспорва жалбата като недопустима поради просрочие, алтернативно счита същата за неоснователна. Според ответника, майката не притежава необходимия капацитет за отглеждане и възпитание на децата. Процесуалният представител на ответника посочва, че шестте деца на жалбоподателката са оставяни без надзор, като многократно ДСП-Л. е сезирана за недохранването им и нехигиеничните условия, в които същите живеят. Водени били разговори с майката и сочения за биологичен баща на децата, но мерки от тяхна страна не били взети. Настаняването на детето К. било предприето поради изчерпването на условията като семейна среда, както и поради това, че родителите не сътрудничели на социалната служба и се отнасяли грубо към социалните работници.

Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав, намира жалбата като подадена от надлежна страна съгласно чл.27а, ал.1 ЗЗДет., при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в законоустановения срок за процесуално допустима. Съдът намира за неоснователно възражението на ответника за недопустимост на жалбата поради нейното просрочие. От данните по делото се установява, че детето К. е изведено от семейството на 21.03.2025 г. и е предадено на ППС във В., като на тази дата е направен опит заповедта да бъде връчена на оспорващата. Ответникът твърди, че Д. А. е отказала връчване, този отказ обаче не е надлежно оформен в нарочен протокол за връчване при отказ. Поради това, на същата дата (21.03.2025 г.) е изготвено уведомление по чл.18а, ал.9 от АПК, залепено на входната врата на настоящия адрес на жалбоподателката на 25.03.2025г., а именно: [населено място], [улица], вх.А, ет.1, ап.107, за който адрес е установено, че не съществува. Д. А. е търсена и на последния адрес в ЦВН „Св. Д.“, както повелява чл.18а, ал.8 от АПК, за който адрес обаче липсват данни докога е обитаван от жалбоподателката. Освен това се установява, че Д. А. не живее и на постоянния адрес, посочен в удостоверението за постоянен адрес, съдържащо се в административната преписка. Поради това съдът приема, че заповедта е връчена на жалбоподателката на 03.06.2025г., когато същата е посетила ОЗД при ДСП-Л., с оглед на което с подаването на жалбата на 16.06.2025 г. е спазен 14-дневният срок, предвиден в чл.27а, ал.1 от ЗЗДет.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

От данните по делото се установява следното:

Видно от удостоверение за раждане № [ЕГН] на район „К. поляна“ на Столична община детето К. Д. А. е [дата на раждане] Като майка е вписана Д. Г. А., а за баща не са въведени данни. Майката Д. А. живее на съпругески начала с Е. Б., от връзката с когото се твърди, че са родени шест деца, само първото от които е припознато от него.

На 21.01.2025г. е подаден сигнал от директора на ЦВН „Св. Д.“ – С. до директора на ДСП-Л., в който се посочва, че на 08.01.2025г. четири от децата, в това число и К., са били оставени без надзор, след като Д. А. е придружила две от децата си до болницата с екип на спешна помощ. Отражено е, че на датата на сигнала (21.01.2025 г.) служителите на Центъра са се качили за проверка, но вратата е била заключена. При влизане в жилището с резервния ключ е установено, че децата отново са оставени без надзор, а в една от стаите е включена електрическа печка с открити реотани.

Приложени са протоколи от проведени на 23.01.2025 г., 05.02.2025г. и 25.02.2025 г. от социални работници към ДСП-Л. посещения. От първия протокол за посещение се установява, че децата имат личен лекар, описано е също така, че майката е консултирана за възможността да ползва социални услуги в общността и възможността да повиши родителския си капацитет. По отношение на децата е записано, че същите са спокойни, усмихнати и щастливи.

При второто посещение на 05.02.2025 г. на адреса е установен само Е. Б., сочен за биологичен

баща на децата. Същият е уведомен за необходимостта от повишаване на личната хигиена на децата и той е обещал да спазва препоръките на служителите.

При посещението на 25.02.2025 г. е установено, че децата са заключени сами в жилището. Със служебен ключ социалните работници са влезли в апартамента и са констатирани, че майката и едно от децата – К. не са в жилището. Другите деца са били оставени сами, като за обяд им е оставена храна – гъби с ориз.

На 06.03.2025г. директорът на ЦВН „Св. Д.“ е уведомил директора на ДСП–Л., че майката на децата е била задържана на 04.03.2025г. за 24 часа в 03 РУ на СДВР-МВР. За периода на настаняване – 2020-2025г., от ЦВН са подадени 3 сигнала за безотговорно отношение на майката и лицето, с което съжителства на семейни начала, включващо липса на родителски контрол, арогантен речник, емоционална нестабилност, злоупотреба с алкохол, агресивно поведение от страна на Е. Б..

На 11.03.2025 г. е извършено регулярно посещение на адреса, за което е изготвен протокол. Видно от констатациите в протокола, майката отказва да съдейства на служителите на ДСП-Л.. Социалните работници са я запознали с постъпилия сигнал относно negliжиране на грижите за децата, но същата отказва да разбере съществува на проблема. Вписана е и констатация, че към този момент семейството вече обитава само една стая с отделна баня, както и че хигиенно-битовите условия са задоволителни. Майката е предупредена, че ДСП-Л. ще предприеме мярка за извеждане на децата извън семейната среда, след което тя започва да се държи агресивно към социалните работници.

На база на събраните факти на 12.03.2025 г. е изготвен доклад от социален работник ЗД и началник отдел ЗД до директора на ДСП-Л., в който е описано, че родителите не работят, не получават семейни помощи, децата са без имунизации и не посещават детска градина. Описано е, че са извършени посещения на адреса, проведен е разговор с майката, извършено е наблюдение на детето К. А., проведен е разговор с личния лекар на детето, извършена е справка с ИИС и системата за междурегистров обмен Regix.

С оглед горната фактическа обстановка е изготвен социален доклад с изх. № СЛ/Д-С-ЛЮ/967-001 от 20.03.2025г., според който детето К. Д. А. се отглежда в изключително лоши битови условия. По данни на личния лекар майката и детето не са посещавали неговия кабинет от август 2024 г. и детето К. няма никакви направени ваксини, освен тази при раждането му в родилния дом. При посещението на адреса се наблюдавало, че детето К. е спокойно, контактно и облечено според сезона и възрастта. Отразено е, че при многобройни посещения на адреса се наблюдава, че децата редовно са оставяни без надзор, няма битова хигиена. Майката многократно е консултирана в посока по-добра родителска грижа, като е осигурена и материална подкрепа за семейството чрез фондация „Н. и домове за децата – клон България“. Отразено е също, че майката не следва насоките на социалните работници и работата в семейната среда не дава желан резултат и че въпреки регулярните посещения на адреса на семейството и разговорите проведени с родителите се наблюдава незачитане на правата и интересите, както на детето К., така и на другите деца в семейството.

Със заповед на ДСП Л. № ЗД/Д-С-ЛЮ-016/20.03.2025 г. детето К. Д. А. е настанено в утвърденото приемно семейство на Г. Н. Г. – М. и М. М. М., живущи на територията на ДСП В..

При така установеното от фактическа страна съдът достига до следните правни изводи:

Административният акт е издаден от компетентен орган в кръга на неговите правомощия, съгласно чл.27, ал.1 от ЗЗДет. при спазване на установената писмена форма и изискуеми реквизити.

В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на

административнопроизводствените правила, които да съставляват самостоятелно основание за отмяна на акта. Неоснователни са възраженията, че са засегнати правата на жалбоподателката поради това, че е неграмотна и не е знаела какви документи подписва, тъй като служителите са ѝ разяснили причините и обстоятелствата, наложили налагането на съответната мярка. Отделно от това с майката многократно са провеждани разговори относно нуждата от промяна в грижите за децата ѝ.

Обжалваната заповед е мотивирана, доколкото в нея е посочено като правно основание за издаването ѝ чл.25, ал.1, т.3, чл.26, ал.1 и чл.27, ал.1 от ЗЗДет. Като фактически основания в съответствие с разпореденото с ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС на РБ са използвани данните от социалните доклади, както и протоколите от извършените проверки в жилището на семейството. Спрямо детето К. Д. А. е приложена мярка за закрила по чл.27, ал.1 от ЗЗДет. - настаняване в приемно семейство, като е посочено основаниято по чл.25, ал.1, т.3 от ЗЗДет. – родителите се намират в трайна невъзможност да отглеждат детето. Констатирано е negliжиране на грижите за К. и останалите пет деца. Очевидно е, че майката не притежава необходимия капацитет за отглеждане и възпитание на децата. Те са оставяни без надзор, страдали са от недохранване и са отглеждани в нехигиенични условия. Многократно ДСП-Л. е сезирана, поради което за три месеца са извършени три проверки. Осъществилите проверките социални работници са разговаряли с майката и сочения за биологичен баща, но последните не са взели мерки за подобряване на условията по отглеждане и възпитание на децата. При една от проверките е установено, че децата са оставени сами без надзор, с включена електрическа печка с открити реотани, което пряко застрашава живота и здравето им. Настаняването е предприето поради изчерпването на условията като семейна среда. Родителите не са сътрудничели на социалната служба. Същите не работят. Спрени са социалните им помощи. При децата не е спазен имунизационният календар. Изложеното говори за невъзможност за прилагане на мерки за закрила на детето в семейна среда.

От представеното от процесуалния представител на ответника в проведеното по делото на 30.07.2025 г. открито съдебно заседание писмо от ДСП-Л., касаещо състоянието на детето към същата дата, може да се направи извод, че К. се чувства прекрасно в приемното семейство и се адаптира добре, като за него се полагат адекватни грижи, храни се с питателна храна и същият е в отлично здраве. Приемното семейство е забелязало на главата на детето голям белег, който при преглед от лекар е установено, че представлява наслоена мръсотия в следствие на липса на добра хигиена.

В писмото е посочено още, че по данни от ДСП-В. от настаняването в ППС майката не е търсила контакт с детето, не е поискала реинтеграция в семейна среда или промяна в мярката за закрила – възможности, за които същата е била консултирана от ОЗД при ДСП-Л..

Несъмнено, най-добрата среда за едно дете е семейната, както и че едно дете има най-голяма нужда от майка си, но не и когато поведението на майката застрашава неговите живот и здраве. Безспорно се установява, че наложената мярка за закрила е наложителна, предвид това, че положението в семейството не се е подобрило въпреки усилията от страна на социалните служители. При прилагането на всяка мярка на намеса в отношенията между родител и дете, определящ е висшият интерес на детето. Целта на мерките за закрила на детето е като краен резултат да се осигурят условия за нормално развитие на детето в подходяща среда. В интерес на детето е да бъде отглеждано в предвидима среда, съобразена и адаптирана с възрастовите му нужди.

Съдът счита, че спрямо детето К. Д. А. законосъобразно е предприета мярка за закрила - настаняване в приемно семейство. Отделно от това, както се посочи в съдебно заседание, детето

се адаптира много добре в приемното семейство и се чувства добре, което от своя страна показва, че за него се полагат адекватни грижи.

С решението разноси не се възлагат. О. контрол за законосъобразност е в защита не само на заявените с жалбата права на майката, но най-вече в защита интересите на детето К.. Като се позовава на прякото действие на Конституцията на Република България и на примата на международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България - чл.5, ал.2 и ал.4 от КРБ, чл.9, § 1 от Конвенцията за правата на детето и чл.8 от ЕКЗПЧОС, съдът не прилага разпоредбата на чл.143, ал.3 от АПК и не присъжда поисканото юрисконсултско възнаграждение за защитата на ответника.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Г. А. срещу заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-016 от 20.03.2025г. на Директора на ДСП –Л..

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщението му на страните пред Върховния административен съд.

Съдия: